

1.Amaç: Yoğun bakımlarında potansiyel beyin ölümü vakalarını tespit etmek ve beyin ölümü gerçekleşmiş vakaların yakınları ile organ bağıışı için görüşerek vakanın aktüel donör olmasını sağlamak.

2.Kapsam: Organ nakil koordinatörlerini, yoğun bakım hekimlerini, yoğun bakım hemşirelerini ve beyin ölümü tespit kurulunu kapsar.

3.Sorumlular:

Başhekim Yardımcısı,
Yoğun Bakım Hekimleri,
Organ Nakli Koordinatörleri,
Sağlık Hizmetleri Müdürlüğü
Anestezi ve Reanimasyon, Nöroloji, Nöroşirurji, YB Bilim Dalı

4.Beyin ölüm tespit kurulu;

Anestezi ve Reanimasyon Anabilim Dalı veya YB Bilim Dalı
Nöroloji Anabilim Dalı veya Nöroşirurji Anabilim Dalı

5.Tanımlar:

Bakanlık: Sağlık Bakanlığını,

Bölge Koordinasyon Merkezleri: Organ ve doku nakli bölge koordinasyon merkezlerini,

Kanun: 2238 sayılı Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılması ve Nakli Hakkında Kanunu,

Organ ve doku kaynağı merkezi: Beyin ölümü kriterlerini tespit edebilecek donanım ve personeli temin edebilecek merkezleri,

Ulusal Koordinasyon Merkezi: Ulusal Organ ve Doku Nakli Koordinasyon Merkezini,

6.Kısaltmalar:

UKM: Ulusal Koordinasyon Merkezi

BKM: Bölge Koordinasyon Merkezi

7.Faaliyet Akışı:

7.1 Sorumluların, Potansiyel Donörlerin Belirlenmesi Konusunda Yoğun Bakım Üniteleri İle Koordineli Çalışması

Potansiyel beyin ölümü vakalarını tespit ederek izleme alır. Ayrıca yoğun bakıma hasta yatıran hekimler, muayenelerinde beyin ölümü olabileceğini düşündükleri hastaları organ nakil koordinatörüne bildirir.

7.2 Belirlenen Potansiyel Donörlerin İzlenmesi

Organ nakil koordinatörü hastayı yoğun bakım hekimiyle birlikte beyin ölümü tanısı ön koşulları açısından değerlendirir, gerekli olan tetkikler yapılır ve beyin ölümü ön koşulları sağlandıktan sonra ilgili bölümler tarafından değerlendirmeler yapılır.

7.3 Gerektiğinde Beyin Ölümü Tespit Komisyonunun Toplanması ve Sağlanması

Beyin ölümü kurulunu oluşturan nöroloji uzmanı, anestezi ve reanimasyon uzmanı şüpheli beyin ölümü vakasını değerlendirir ilgili test ve tetkikler yapılır (hekim gerekli görürse ek test talebinde bulunabilir). Yapılan test ve tetkikler sonucu hastada beyin ölümü geliştiği tespit edilirse beyin ölümü bildirim formu doldurulup, beyin ölümü kurulundaki hekimler, organ nakil koordinatörü tarafından form imzalanır ve başhekimlik onayı alınır.

Donör bakımı; organ nakil koordinatörü ile yoğun bakım hekiminin sürekli iletişimiyle koordineli olarak devam eder.

7.4 Tespit Edilen Beyin Ölümünün Bölge Koordinasyon Merkezine Bildirilmesi

İzmir BKM' ye beyin ölümü olduğuna dair bilgilendirme yapılır. Beyin ölümü formu, aile izin formu İzmir BKM' ye mail ortamında iletilir. İzmir BKM' nin yapılmasını talep ettiği diğer tetkikler ivedilikle yapılır ve sonuçları mail ortamında iletilir. Donör adli vaka ise cumhuriyet savcısı bilgilendirilir ve savcılığın talimatları doğrultusunda hareket edilir. BKM' den gelen bilgiler doğrultusunda harvesting ameliyatının tahmini saati ile ilgili ameliyathane ekibi bilgilendirilir ve ameliyat için gerekli ön hazırlıklar yapılır. Organ nakil koordinatörü, organ çıkarımı için gelen ekipleri karşılar ve donörün ameliyathaneye alınmasını sağlar.

Organ çıkarımı sonrası, çıkarımı yapan ekiplerin ayrı ayrı ameliyat raporu yazması sağlanır (cross klemp saati mutlaka belirtilmeli) ve düzenlenen ameliyat raporu BKM' ye iletilir.

BKM direktifleri ile çıkarılan organlar transport için ilgili görevliye organ / doku sevk taahhüt ve kontrol formu düzenlenerek imza karşılığında teslim edilir.

Organ ve doku çıkarım ameliyatı bittikten sonra, cenaze morga gönderilir ve sonrasında aileye teslim edilir. (eğer adli vaka ise savcılık izni ile).

7.5 Belirlenen Donörlerin Yakınları ile Aile Görüşmesi

Beyin ölümü gerçekleşmişse, yoğun bakım hekiminin hasta yakınlarına beyin ölümü deklarasyonu yapması sonrasında organ nakil koordinatörü donör adayının ailesi ile organ bağıışı için aile görüşmesi yapar. Aile beyin ölümü ve organ bağıışı için bilgilendirilir.

Aile organ bağıışına onay verirse yakınlık derecesi sırasıyla; eşi, reşit çocukları, anne-baba, kardeş, bunlar yoksa yakınlığına göre diğer akrabalarından biri tarafından iki tanık huzurunda aile izin formu (ek-9) doldurulur ve imzalanır. Organ bağıışına onay veren ve tanıklık edenlerin kimlik fotokopileri ve ailenin iletişim bilgileri alınır.

7.6 İlgili Dökümanlar

Ek-1 Beyin Ölümü Bildirim Formu

Ek-9 Aile İzin Formu

Organ / Doku Sevk Taahhüt ve Kontrol Formu

Verici Bilgi Formları